

DE FRIESE GALERIJ

In sloot en plas

De horizon ligt laag in Gorredijk. In Museum Opsterlân domineert dit keer niet de horizon op menshoogte of de blik vanuit vogelvlucht, maar het perspectief van de kikvors.

Grytsje Klijnstra

Alomtegenwoordig en daardoor gewoon geworden. Onopvallend en daardoor saai. Wie er nooit in is gevallen is nooit jong geweest, maar na de jeugd zijn ze voor velen domweg daar. Niet traag door oneindig laagland gaand, maar stilletjes rimpelend en net wat breder dan de greppels: de sloten.

Toch reageerden meer dan vierhonderd beeldend kunstenaars toen Museum Opsterlân opriep om werk in te zenden met dit thema. Dertig daarvan, afkomstig uit heel Nederland, werden geselecteerd en zijn samengebracht in een bonte tentoonstelling. Alle verschijningsvormen zijn aanwezig, evenals een breed spectrum aan kunstdisciplines. De oer-Hollandse sloot schittert in traditionele olieverfschilderijen en abstracte borduurwerken, maar ook in de vorm van bronzen installaties, sieraden en fotografie.

De door begroeiing omlijste schittering van het doorgaans rustige water voert in de schilderijen echter de boventoon. Tjeerd Landman geeft eenvoudige Friese boerenslootjes, als ontroerende underdogs, in alle bescheidenheid een glansrijke hoofdrol. Ook de romantische olieverfschilderijen van Nico Hoogland bekoren: hij omhult zijn slootjes met weelderig oevergroen, schaamteloos maar kundig geïdealiseerd, overigens naar verluidt als tegengif voor zijn dagelijkse werk bij de zedenpolitie. Meer bombast is er ook. Hendrik Elings pakt uit met dramatische olieverfpanelen. Het slootwater is slechts een spiegel voor de dreigende wolkenpartijen.

Andere schilders eindigen hun zoektocht naar de weerkaatsingen van het slootwater juist meer in het abstracte of impressionistische domein. Ze zijn er in grote zelfverzekerde verfstreken, door Joost van der Krogt, verwijzend naar Monet door Sonja Brussen of juist à la Van Gogh met veel kleine kleuruitbarstingen door Ramón van der Ven. In het hoogtepunt van de tentoonstelling is zelfs Rothko indirect aanwezig. In dit tweetal doeken doet Hennie Vogel het slootwater ondimensionaal en tegelijkertijd in ontelbare lagen schitteren. De talloze laagjes, krasjes en texturen tonen de sloot als exoot, zich afwisselend opdringend of onttrekkend aan het oog. Ook sterk is een weerbarstig semi-abstract viertal van Ad van Liempot, die de sloot van binnenuit lijkt te hebben geschilderd.

Tussen dit schilderwerk door komt de bezoeker ook verrassingen in andere disciplines tegen. De vervilte slenken en kreekjes in de wandobjecten van Miriam Verbeek zijn aangenaam oorspronkelijk. Er is een aantrekkelijk werkje van Sonja Hillen, die een Google Maps-fragment met slootjes en straatjes heeft geborduurd, inclusief een rood locatiespeldje. In een hoekje is guitige land-

Tjeerd Landman

art van Ronald Baarda verstopt, in de vorm van zwart-witfoto's. Dick van Arkel zaagde op zijn beurt de omgeving rondom de sloot van zijn foto af totdat er slechts een deels door hem beschilderde bochtige vorm overbleef. Peter Janssen weet te verrassen met dromerige foto's van het vissen- en plantenleven, waarbij pas in tweede instantie opvalt dat hij er ook glimmende borduursels in verwerkt heeft.

Hier tussendoor zijn de bronzen vissen, houten vissen en zelfs gefotografeerde vissen die de tentoonstelling eveneens rijk is, ineens opmerkelijk letterlijk en tegelijkertijd wat vergezocht. Zo uit de context getrokken bevinden de dieren zich figuurlijk wat op het droge. De regendruppels die de inspiratie vormden voor de hangers en colliers van Irene Cornel maken weliswaar deel uit van hetzelfde ecosysteem, maar een echt 'sloot-sieraad' was hier meer op zijn plek geweest.

Hoe dan ook toont Museum Opsterlân met deze tentoonstelling aan dat de sloot geen figurant hoeft te zijn. Het verraste de dienstdoende conservator dat zoveel kunstenaars zich met het thema bezighouden en die vrolijke verbazing weet de tentoonstelling over te brengen. Wat dat betreft kun je in Gorredijk weer eens in de sloot vallen. Alleen de geur van blauwe drek zou je er zelf bij moeten verzinnen.

Gorredijk – Museum Opsterlân: Hoofdstraat 59, di t/m vr 11-17 u, za en zo 13-17 u, t/m 30 aug www.museumopsterlan.nl

Ad van Liempot

Miriam Verbeek

Joost van der Krogt

Hennie Vogel